

קטיפת הפירות

On the one hand, some of the psukim sound like we must totally abandon the field:

שמות פרק כג,

(י) **ושש שנים** תזרע את ארצך **ואספת** את תבואתה: (יא) והשביעת **תשמטנה ונטשתה** ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך:

ויקרא פרק כה, א-כד

(א) וידבר יקוק אל משה בהר סיני לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם **ושבתה הארץ שבת ליקוק:** (ג) **שש שנים** תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך **ואספת** את תבואתה: (ד) ובשנה השביעת שבת **שבתון יהיה לארץ** שבת ליקוק שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: (ה) את ספיח קצירך **לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצר** שנת שבתון יהיה לארץ: (ו) והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך: (ז) ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל: ס... (כ) **וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו:** (כא) וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים: (כב) וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה **ישן עד השנה התשיעת** עד בוא תבואתה תאכלו ישן: (כג) והארץ לא תמכר לצמתת כי לי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי: (כד) ובכל ארץ אחזתכם גאלה תתנו לארץ: ס

On the other, it's clear that we can and **should** eat the produce:

שמות פרק כג,

(י) ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה: (יא) והשביעת תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל
חית השדה כן תעשה לכרמך לזיתך:

ויקרא פרק כה, א-כד

(א) וידבר יקוק אל משה בהר סיני לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם
ושבתה הארץ שבת ליקוק: (ג) שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את תבואתה: (ד) ובשנה השביעת
שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליקוק שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: (ה) את ספיח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא
תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: (ו) **והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך:**
(ז) ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל: 8

The Sifra states that there is a balance, wherein collecting and using the fruits is permitted, but in a more limited manner:

ספרא בהר פרשה א

ואת ענבי נזיריך לא תבצור, **מן השמור** בארץ אין אתה בוצר, אבל אתה בוצר מן (המבוזר) [המופקר], לא תבצור, **לא תבצור כדרך הבוצרים**, מיכן אמרו תאינים של שביעית אין קוצים אותה במוקצה, אבל קוצה אתה בחורבה, אין דורכים ענבים בגת אבל דורכים בעריבה, אין עושים זיתים בבד ובקוטבי, אבל כותש ומכניס לבדידה,

When do you need to avoid the normal manner of harvesting?

תוספות מסכת ראש השנה דף ט עמוד א

וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית - דוקא כי אורחיה אסור לקצור אבל ע"י שינוי מותר אפילו בשביעית כדאיתא בת"כ דדריש ואת ענבי נזירך לא תבצור כדרך בוצרין מכאן אמרו תאנה של שביעית אין קוצין אותה במוקצה אבל קוצה אותה בחרבה וה"נ תנן בפ"ח דשביעית (משנה ו) והא דתניא בתורת כהנים מן המשומר אי אתה בוצר אבל אתה בוצר מן המופקר מופקר נמי כדרך בצירה אסור וע"י שינוי שלא כדרך בצירה מופקר שרי ומשומר {פירות שביעית שלא הפקיר אלא שמר את הפירות ונעל שדהו} אפילו שלא כדרך בצירה נמי אסור...

ויקרא פרק כה פסוק ה

אֵת סְפִיחַ קִצְיֹרֶךָ לֹא תִקְצֹר וְאֵת עֲנָבֵי נְזִירְךָ לֹא תִבְצַר שְׁנַת שְׁבַתוֹן יִהְיֶה לְאָרֶץ:

רש"י: לא תקצור - להיות מחזיק בו כשאר קציר, אלא הפקר יהיה לכל: נזירך - שהנזרת והפרשת בני אדם מהם ולא הפקרתם: לא תבצר - אותם אינך בוצר, אלא מן המופקר:

ר"ש מסכת שביעית פרק ח משנה ו

לא תבצור כדרך הבוצרין מכאן אתה אומר תאנה של שביעית אין קוצצין אותה במוקצה וכולה מתני' מייתי התם וכל מה דאסרינן הכא היינו מן המשומר אבל מן המופקר שרי כי אורחיה

רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ד

הלכה א - כל שתוציא הארץ בשנה שביעית, בין מן הזרע שנפל בה מקודם שביעית, בין מן העיקרים שנקצרו מקודם וחזרו ועשו ושניהם נקראו ספיח, בין מן העשבים והירקות שעלו מאיליהן ואין להן זרע הכל מותר לאכלו מן התורה שנאמר והיתה שבת הארץ לכם לאכלה, ואפילו שדה שנטייה בשביעית וצמחה פירותיה מותרין באכילה, וזה שנאמר את ספיח קצירך לא תקצור שלא יקצור כדרך שקוצר בכל שנה, **ואם קצר כדרך הקוצרין לוקה, כגון שקצר כל השדה והעמיד כרי ודש בבקר, או שקצר לעבודת הארץ כמו שבארנו, אלא קוצר מעט מעט** וחובט ואוכל.

הלכה כב- הפירות שיוציא האילן בשביעית לא יאספם כדרך שאוסף בכל שנה שנאמר ואת ענבי נזירך לא תבצור, ואם בצר לעבודת האילן או שבצר כדרך הבוצרים לוקה.

הלכה כג- וכיצד עושה תאנים של שביעית אין קוצין אותן במוקצה אבל מייבשן בחרבה, ולא ידרוך ענבים בגת אכל /אבל/ דורך הוא בעריבה, ולא יעשה זיתים בבית הבד, אבל כותש הוא ומכניס לתוך בד קטן ביותר וטוחן בבית הבד ובקוטב ומכניס לבד קטנה, וכן בשאר הדברים כל שיכול לשנות משנה.

<u>מופקר</u>	<u>שמור</u>	
קוצר בשינוי	אסור לקצור	ר"ת
קוצר כרגיל (מדא')	אסור לקצור	רש"י
קוצר כרגיל	קוצר בשינוי	ר"ש
קוצר בשינוי	קוצר בשינוי	רמב"ם

לא תקצור

Industrially

You need a shift
from the norm

Don't harvest
what's "your's"
that you kept from
everyone else

Only Hefker, and
only with a Shinuy

Rambam

R Samson of Sens

Rashi

R"Tam

לא תקצור

Industrially

You need a shift from the norm

Don't harvest what's "your's" that you kept from everyone else

Only Hefker, and only with a Shinuy

Rambam

R Samson of Sens

Rashi

R"Tam

The produce of Shmittah is Hashem's. You merely have permission to eat it

Showing that you don't own it

Knas for not being mafkir

The actual physical melakha of kotzer is problematic.

מה נחשב לקצירה בשינוי?

משנה מסכת שביעית פרק ח משנה ו - [ו] תאנים של שביעית אין קוצין אותן במוקצה...

ר"ש מסכת שביעית פרק ח משנה ו

מוקצה - כלי ברזל שחותך בו תאנים כך שמו: חרבה - סכין [לשון] חרב:

ר' עובדיה מברטנורא מסכת שביעית פרק ח משנה ו

במוקצה - כלי המיוחד לקוץ בו תאנים קרוי מוקצה: בחרבה - סכין, לשון חרב. וטעמא משום דכתיב (ויקרא כה) ואת ענבי נזירך לא תבצור כדרך הבוצרים:

רמב"ם הלכות שמיטה ויובל פרק ד

הלכה א - כל שתוציא הארץ בשנה שביעית, בין מן הזרע שנפל בה מקודם שביעית, בין מן העיקרים שנקצרו מקודם וחזרו ועשו ושניהם נקראו ספיח, בין מן העשבים והירקות שעלו מאיליהן ואין להן זרע הכל מותר לאכלו מן התורה שנאמר והיתה שבת הארץ לכם לאכלה, ואפילו שדה שנטייבה בשביעית וצמחה פירותיה מותרין באכילה, וזה שנאמר את ספיח קצירך לא תקצור שלא יקצור כדרך שקוצר בכל שנה, **ואם קצר כדרך הקוצרין לוקה, כגון שקצר כל השדה והעמיד כרי ודש בבקר, או שקצר לעבודת הארץ כמו שבארנו, אלא קוצר מעט מעט** וחובט ואוכל.

הלכה כב- הפירות שיוציא האילן בשביעית לא יאספם כדרך שאוסף בכל שנה שנאמר ואת ענבי נזירך לא תבצור, ואם בצר לעבודת האילן או שבצר כדרך הבוצרים לוקה.

הלכה כג- וכיצד עושה תאנים של שביעית אין קוצין אותן במוקצה אבל מייבשן בחרבה, ולא ידרוך ענבים בגת אכל /אבל/ דורך הוא בעריבה, ולא יעשה זיתים בבית הבד, אבל כותש הוא ומכניס לתוך בד קטן ביותר וטוחן בבית הבד ובקוטב ומכניס לבד קטנה, וכן בשאר הדברים כל שיכול לשנות משנה.

שינוי מדרך
הבוצרים

רמב"ם - כמותי-
הכמות שהוא
בוצר

ר"ש רע"ב-
איכותי, עצם
פעולת הבצירה

לא תקצור

הפקר
ע"נ

ונלשתה

מלאכה

מחוקר - מוסקר

מלאכה - ע"נ - לא תקצור

ע"נ
כמות

כמה

Non Industrial

Business as usual
[שבת] (האורח)
[ונלשתה] - Not Yours
ר"ע

ר"ע
(אסור מלאכה No)

כ"ת

אסור
לא תקצור

אוזר גד
Great!

אכס
לאנלי

Eat as part
of Nature

אוזר גד - לא אכילה יחוד
(מורה נבוכים ח"א)

No Industrial
Harvesting